

ПРОГРАМА
ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
2007–2013

АГРОЕКОЛОГИЯ:
РЪКОВОДСТВО
ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРИЛАГАНЕ
2013

ДЪРЖАВЕН
ФОНД
ЗЕМЕДЕЛИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ

БИОЛОГИЧНОТО ЗЕМЕДЕЛИЕ

<i>Кратка история</i>	7
<i>Какво е биологичен продукт?</i>	7
<i>Как един производител бива признат за биологичен?</i>	8
<i>Защо да се захвана с биоземеделие?</i>	8
<i>Полезна информация.</i>	9
<i>Биоземеделието в България</i>	9
<i>Възможности за финансиране на биопроизводителите в България</i>	11

МЯРКА 214 „АГРОЕКОЛОГИЧНИ ПЛАЩАНИЯ“

<i>Общи условия.</i>	12
<i>Кой може да кандидатства?</i>	12
<i>Къде мога да развивам агроекологични дейности?</i>	13
<i>Какви са субсидиите за различните направления?</i>	13
<i>Какъв е минималният размер на земята и броят животни, с които мога да кандидатствам?</i>	16
<i>Мога ли да намаля или увелича размера на площите?</i>	17
<i>Мога ли да намаля или увелича броя на животните?</i>	17
<i>Изисквания към всички одобрени кандидати.</i>	18
<i>Изисквания за управление</i>	19

ПОДМЕРКИ НА МЯРКА 214

<i>Биологично земеделие</i>	20
<i>Управление на земеделски земи с висока природна стойност</i>	25
<i>Характеристики на ландшафта.</i>	34
<i>Опазване на почвите и водите</i>	37
<i>Традиционно животновъдство.</i>	43

СТЪПКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ, ДОКУМЕНТИ, СРОКОВЕ 51

УСЛОВИЯ ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЯТА ЗА ПОДПОМАГАНЕ 53

ЧЕСТО ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ 54

КЪДЕ ДА ЗАДАМ ВЪПРОСИТЕ СИ? 58

КЪДЕ ДА НАМЕРЯ НОРМАТИВНАТА БАЗА? 59

Легенда на съкращенията

- БАБХ – Българска агенция по безопасност на храните
- БЗС – Блок на земеделско стопанство
- ВМП – Ветеринарномедицински продукти
- ВПС – Висока природна стойност
- ЕС – Европейски съюз
- ЖЕ – животинска единица¹
- ДФЗ – Държавен фонд „Земеделие“
- ИАСРЖ - Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
- ИСАК – Интегрирана система за администриране и контрол
- МЗХ – Министерство на земеделието и храните
- НСРЗ – Национална служба за растителна защита
- НССЗ – Национална служба за съвети в земеделието
- ОСП – Обща селскостопанска политика
- ПРЗ – Продукти за растителна защита
- СИЖРЖО – Системата за идентификация на животните и регистрация на животновъдните обекти
- СИЗП – Система за идентификация на земеделските парцели

* Нормативната уредба, описана в ръководството, подлежи на изменения.

БИОЛОГИЧНОТО ЗЕМЕДЕЛИЕ

КРАТКА ИСТОРИЯ

В Европейския съюз (ЕС) плащанията за биологично земеделие започват с първите големи реформи на Общата селскостопанска политика (ОСП) през 80-те и 90-те години на миналия век. Основна причина за промените е не само свръхпроизводството на субсидираните култури, но и повишената чувствителност на европейските страни към опазването на околната среда, биоразнообразието и хуманното отношение към животните. През 1980 няколко държави в ЕС въвеждат мерки за биоземеделие по собствена инициатива. Няколко години по-късно те са интегрирани в законодателството на ЕС, но стават задължителни едва с реформата на ОСП през 1992. Това е и годината на Срещата на високо равнище за земята в Рио де Жанейро, която също повлиява общественото мнение в полза на природосъобразното земеделие. Благодарение на държавните субсидии и повишения потребителски интерес, през 90-те години отрасълът започва убедително да завоюва своя територия в световен мащаб, в това число и в България. Все повече потребители търсят здравословна и незамърсена с изкуствени торове и други химически съставки продукция. Мотивацията им е следствие от грижата за екологичното равновесие на земята, а и от вниманието за собственото здраве. През 2007 г. са разработени новите стандарти за биопроизводство и обозначаване. Сред тях е и изискването от юли 2010 европейските производители задължително да поставят върху етикетите си биологично лого и да включват информация за произхода на продукта. Пазарът на биопродукти в Общността се развива динамично и тежестта на агроекологията в ОСП продължава да расте. Реформите за програмния период 2014 - 2020 предвиждат 30% от националния таван за директни плащания да бъде отделен за “зелени” плащания.

КАКВО Е БИОЛОГИЧЕН ПРОДУКТ ?

Биологичните продукти се отглеждат и преработват без изкуствени вещества като торове, пестициди, антибиотици, хормони, регулатори на растежа, както и хранителни добавки (консерванти, оцветители, изкуствени подсладители) и помощни вещества. Не е позволено и използването на генетично модифицирани организми и техни производни. За спазването на тези стандарти за производство следят публични или частни сертифициращи органи.

КАК ЕДИН ПРОИЗВОДИТЕЛ БИВА ПРИЗНАТ ЗА БИОЛОГИЧЕН?

Признаването става след инспекция и одобрение от сертифициращ орган², одобрен от министъра на земеделието и храните. Ако кандидатствате по направленията „Биологично растениевъдство“ или „Биологично пчеларство“, е важно да знаете, че трябва да подпишете договор със сертифицираща фирма до 31 декември на годината преди кандидатстването.

Фермите, които преминават от традиционно към биологично производство са в период на преход най-малко две години. През това време техните ферми доказват, че в тях са създадени добри условия за отглеждането на органични продукти без пестициди и изкуствени торове и че се спазват стандартите и правилата на ЕС.

ЗАЩО ДА СЕ ЗАХВАНА С БИОЗЕМЕДЕЛИЕ?

Защото:

- **Мярка 214 „Агроекологични плащания“** е една от най-богато субсидираните мерки от Програмата за развитие на селските райони. При добро комбиниране на агроекологични дейности можете да получите до 900 евро за хектар обработвана земя и до 200 евро за глава животно.
- **В момента съюзът е най-големият пазар на биологични продукти в света.** От 1998 г. насам този сектор в ЕС нараства с около 30% годишно.
- **От 1 юни 2012 сертифицираните в Европа или САЩ биопродукти се продават като такива и в двата региона.** Това допълнително утвърждава позициите на сектора и стимулира този вид бизнес. Пазарът на биопродукти в САЩ и ЕС възлиза на около 40 милиарда евро и всяка година нараства.
- **Биопродуктите са добра пазарна ниша.** В много сектори снабдяването не е достатъчно, което е причина ЕС все още да компенсира дефицита с внос от трети страни.
- **Цените на биопродуктите са високи,** тъй като търсенето е по-голямо от предлагането и се разраства с по-високи темпове. Това ще запази високата доходност на сектора, въпреки по-ниската реколта.
- **Екологичното управление на ресурсите привлича много потребители,** които са готови да заплатят за по-доброто качество, хуманното отношение към животните и защитата на околната среда.

- **Биоземеделието е предпоставка за разкриването на нови работни места** в селските райони, тъй като изисква повече труд и квалифицирана работна ръка.
- **Биофермите печелят постоянни клиенти.** Потребителите все по-често се интересуват от произхода на храната си и търсят трайни контакти със стопанствата, от които пазаруват. Преките продажби са много често срещана практика, особено ако фермата предлага селски туризъм. **Така средствата от реализираната търговска дейност остават в самите села.**
- **Агроекологията успява да задържи в селското стопанство ферми, които в противен случай не биха се справили със сериозната конкуренция на международния пазар.**

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

- Най-големите потребители на биопродукти са Европа и Северна Америка. Тъй като търсенето изпреварва темповете на предлагане и двата пазара разчитат на внос, най-вече на месо и млечни продукти от Южна Америка, Азия и Австралия;
- Годишно пазарът на биологични продукти в света нараства с 10-15%, което го прави един от най-бързо развиващите се пазари в световен мащаб;
- В ЕС пазарът на биопродукти е добре развит в Германия, Дания и Люксембург; най-голям е в Австрия – почти 5% от общия пазар на хранителни продукти;
- За периода 2000 – 2008 средното годишно нарастване на ползваните за агроекология земи в новите страни членки на ЕС е 20%, а в старите – 6.7%.
- Три страни формират почти 40% от ползваната за агроекология земя в ЕС – това са Испания (1.13 милион ха), Италия (1.00 милиона ха) и Германия (0.91 милиона ха).

БИОЗЕМЕДЕЛИЕТО В БЪЛГАРИЯ

Биологичното земеделие в България има около 20-годишна история. През 1987 г. в Аграрния университет в Пловдив се създава Агроекологичен център с демонстрационна биологична ферма, а в края на 90-те години се

появяват и първите български биологични стопанства. Първите български сертифицирани продукти се появяват на пазара през 2001 г. От тогава датират и Наредба № 22 и Наредба № 35 за правилата за биопроизводство, обозначаване и контрол, които са напълно синхронизирани с европейското законодателство.

През последните 15 години интересът към биологичното производство се засилва благодарение на нарастващото търсене на биологична продукция в световен мащаб. Основна част от продукцията се изнася, а българските биологични продукти намират добър прием на европейския и световен пазар.

Към края на 2011 г. общият брой на регистрираните в Министерство на земеделието и храните (МЗХ) биологични производители, преработватели и търговци е 1 054, с близо 30% повече спрямо предходната година. След повече от двойно увеличение през 2010 г., продължават да нарастват и площите, обхванати от системата на контрол на биологично производство. Те достигнаха 26 622 ха през 2011 г. Фермерите се интересуват най-вече от биологичното производство на многогодишни култури. Ябълките, ягодите, малините, сливите, лешниците и розовото масло са основен дял от износа на биологични продукти на България.

Таблица 1 Брой оператори (производители, преработватели, търговци) и площи с биологично производство

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Брой оператори в биологичното производство	214	339	311	476	820	1 054
Общо култивирани площи (ха)	4 691	13 646	12 738	8 163	20 320	20 618
Постоянни ливади и пасища (ха)	-	-	2 486	1 843	3 611	4 491
Свободна земя/угар (ха)	1 261	1 578	1 438	1 783	1 716	1 513
Всичко площи в система на контрол (в преход и преминали прехода) (ха)	5 952	15 224	16 662	11 789	25 647	26 622
Диворастящи култури* (ха)	118 243	397 354	489 083	401 425	546 195	543 655

**Диворастящите култури – гъби, билки и горски плодове се събират от сертифицирани екологично чисти райони, но площите не са култивирани и не се включват в графа „Всичко площи в система на контрол”*

Източник: МЗХ, въз основа на данни от годишните доклади на контролиращите лица на биологичното производство.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА БИОПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Биологичните производители у нас получават подпомагане предимно по някои мерки от Програмата за развитие на селските райони. Това са мерките 111 „Професионално обучение, информационни дейности и разпространение на научни знания”, 142 „Създаване на организации на производители”, 121 „Модернизиране на земеделските стопанства”, 123 „Добавяне на стойност към земеделски и горски продукти”, 214 „Агроекологични плащания”, както и мерките за така наречените необлагодетелствани райони (211 и 212).

Биопроизводителите могат да получат средства и по схемата за директни плащания на площ. Има случаи обаче, когато дадени площи не са подходящи за директни плащания и стопаните могат да кандидатстват само по мярката „Агроекологични плащания”. Пример за това са частите от високопланинските пасища в Националните паркове „Пирин” и „Централен Балкан”, заети с камъни и скали, които са годни за паша.

Субсидиите по мярката 214 „Агроекологични плащания” не могат да бъдат комбинирани с помощи по 213 „Плащания по Натура 2000” и плащания, свързани с Директива 2000/60/ЕС”. Не можете да получите субсидии по Мярката 214 и за парцели или части от тях, които са в границите на резерват. Информация за защитените територии можете да получите от Изпълнителната агенция по околната среда, която поддържа електронен регистър на защитените територии, както и на зоните в НАТУРА 2000. В него можете да зададете търсене по различни критерии и да изтеглите картов материал, ако проследите връзките „Доклади, бюлетини и публични регистри” > „Публични регистри” > „Регистър на защитените територии и защитените зони в България” на началната страница на агенцията <http://eea.government.bg/>.

Ако получавате субсидии от Структурните фондове на ЕС (Европейски фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд), от Кохезионния фонд и Европейския фонд за гарантиране на земеделието, както и помощи за опазване на околната среда по мярката 1.3 от програма САПАРД, не можете да получите субсидии за площи и животни за извършване на същите дейности по мярката 214.

Подпомаганите направления по мярката 214 са девет. За тях можете да прочетете на следващите страници.

МЯРКА 214 „АГРОЕКОЛОГИЧНИ ПЛАЩАНИЯ“

ОБЩИ УСЛОВИЯ

Агроекологичните ангажименти се поемат за срок от пет последователни години. Този срок започва да тече от началото на годината, в която подадете заявлението си за подпомагане, въпреки че срокът за кандидатстване приключва през юни. Плащанията са ежегодни и могат да бъдат от 18.4 евро за пчелно семейство до 900 евро на хектар в зависимост от дейностите или комбинациите от дейности, които прилагате.

Ако кандидатствате за подпомагане на площ, трябва да извършвате дейността си върху една и съща площ през петте години на подпомагане. Този срок започва да тече от одобрението по мярката. Земята може да бъде собствена, наета или арендована.

През първите две години на подпомагане трябва да преминете през агроекологично обучение или да докажете наличие на опит в дейностите, които прилагате. Ако не изпълните това изискване може да се наложи да възстановите получените до момента субсидии.

Ако се наложи да прекратите петгодишния агроекологичен ангажимент до третата година, се налага да възстановите получените до момента субсидии. Ако преустановите дейността си през четвъртата година възстановявате 40 на сто от получената помощ. При преустановяване на задълженията през петата година трябва да възстановите 20 процента от получените средства.

КОЙ МОЖЕ ДА КАНДИДАТСТВА?

Кандидатите могат да бъдат физически, юридически лица и еднолични търговци, които извършват земеделска дейност на територията на страната, без да е нужно да са регистрирани като земеделски производители.

Ако кандидатствате по направленията „Биологично пчеларство“, „Възстановяване и поддържане на земи с висока природна стойност“ чрез паша, „Опазване на застрашени от изчезване местни породи“ и „Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)“ трябва да се регистрирате в системата за идентификация и регистрация на животните при Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ). Парцелите, върху които прилагате агроекология, трябва да бъдат идентифицирани в Интегрирана система за администриране и контрол (ИСАК).

КЪДЕ МОГА ДА РАЗВИВАМ АГРОЕКОЛОГИЧНИ ДЕЙНОСТИ?

На територията на цялата страна можете да развивате следните направления:

- 1) „Биологичното растениевъдство“;
- 2) „Биологичното пчеларство“;
- 3) „Традиционното отглеждане на овощни култури“ – навсякъде, където съществуват стари (над 25 години) овощни градини;
- 4) „Опазване на застрашени от изчезване местни породи“;
- 5) „Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите“;
- 6) „Контрол на почвената ерозия“.

На територията на отделни райони можете да прилагате следните направления:

- 1) „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност“ – само в райони, определени като райони с висока природна стойност. Списъкът с тези земи ще намерите на www.prgg.government.bg> Документи> Документи по мерки от ос 2> Обяви, покани и документи;
- 2) „Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологично важни места“ – само в райони, определени като орнитологично важни места (Приложение 1, 1а и 2 от Наредба № 11 от 6.04.2009 за условията и реда за прилагане на мярка 214 „Агроекологични плащания“³⁾);
- 3) „Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм)“ – засега само на територията на Националните паркове „Пирин“ и „Централен Балкан“. (Обмисля се разширяване на обхвата на направлението и на територията на национален парк „Рила“.)

КАКВИ СА СУБСИДИИТЕ ЗА РАЗЛИЧНИТЕ НАПРАВЛЕНИЯ?

Годишният размер на агроекологичните плащания е следният:

I. Биологично земеделие:

- 1) полски култури, включително фуражни, в период на преход – **250 евро/ха;**

- 2) полски култури, включително фуражни, преминали периода на преход – **197 евро/ха;**
- 3) постоянно затревени площи (ливади и пасища), преминали периода на преход, както и ливади и пасища в период на преход – **120 евро/ха;**
- 4) трайни насаждения, лозя и маслодайна роза, преминали периода на преход – **613 евро/ха;**
- 5) трайни насаждения, лозя и маслодайна роза в период на преход – **729 евро/ха;**
- 6) ароматни и медицински растения, преминали периода на преход – **327 евро/ха;**
- 7) ароматни и медицински растения в период на преход – **448 евро/ха;**
- 8) зеленчукови култури, включително култивирани гъби и картофи, преминали периода на преход – **446 евро/ха;**
- 9) зеленчукови култури, включително култивирани гъби и картофи, в период на преход – **547 евро/ха;**
- 10) отглеждане на пчелни семейства - за пчелно семейство в период на преход или преминало периода на преход – **18,4 евро.**

II. Управление на земеделски земи с висока природна стойност:

- 1) Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност (ВПС1) – **151 евро/ха;**
- 2) Поддържане на местообитания на защитени видове в земеделски земи, разположени в орнитологични важни места:
 - а) оставяне на малки по размер, неразорани и незасети площи, с размери от 16 до 25 кв. м, в посевите с есенни култури (есенници), като на всеки 0,5 ха има по 2 участъка (4 участъка на хектар) с определените размери – **30 евро/ха;**
 - б) запазване на стърнища през зимата в полета на пролетни култури (пролетници) – **112 евро/ха;**
 - в) оставяне за петгодишен период на ротационен принцип от 10 до 20 % некултивирани и неразорани площи от общата площ на

- б) блока на земеделското стопанство, но не по-малко от 1 ха, за период от две години в земеделски земи с интензивно монокултурно отглеждане, с по 1 м изорана свободна от растителност ивица по границите; ивиците по границите се разорават 2 - 3 пъти годишно, но не в периода от март до юли – **139 евро/ха;**
- г) прибиране на реколтата след 31 юли в площи с гнезда на ливадния блатар (*Circus pygargus*), посочени в приложение № 2 на Наредба 11 – **35 евро/ха;**
- д) за засяване и отглеждане на есенни зърнено-житни култури в местообитания на зимуващи видове гъски на минимум 50 % от заявените по дейността площи – **167 евро/ха;**
- е) за превръщане на обработваемите земи, които са местообитания на Царски орел или Египетски лешояд, в пасища и последващото им екстензивно поддържане – **324 евро/ха;**
- ж) за неизползване на пестициди, родентициди от второ поколение и минерални торове освен за локализирано третиране срещу инвазивни плевели – **88 евро/ха.**

III. Поддържане на характеристики на ландшафта - традиционно отглеждане на овощни култури – **156 евро/ха.**

IV. Опазване на почвите и водите:

- 1) Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите – **182 евро/ха;**
- 2) Контрол на почвената ерозия:
 - а) поясно редуване на културите – **45 евро/ха;**
 - б) създаване на буферни ивици – **43 евро/ха;**
 - в) изграждане на оттокоотвеждащи бразди – **40 евро/ха;**
 - г) противоерозионни мероприятия в междуредия на лозя и насаждения – **130 евро/ха;**
 - д) превръщане на обработваеми земи в пасища – **324 евро/ха;**
 - е) извършване на подобрителни мероприятия в пасищата – **82 евро/ха;**
 - ж) въвеждане на почвозащитни предкултури – **129 евро/ха.**

V. Традиционно животновъдство:

- 1) Опазване на застрашени от изчезване местни породи:
 - а) за едър рогат добитък и биволи – **200 евро/животинска единица (ЖЕ);**
 - б) за овце и кози – **189 евро/ЖЕ;**
 - в) за свине – **151 евро/ЖЕ;**
 - г) за коне – **200 евро/ЖЕ;**
- 2) Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) – **152 евро/ха**, а при използване на най-малко две работни кучета от каракачанска порода - **165 евро/ха.**

КАКЪВ Е МИНИМАЛНИЯТ РАЗМЕР НА ЗЕМЯТА И БРОЯТ ЖИВОТНИ, С КОИТО МОГА ДА КАНДИДАТСТВАМ?

Трябва да декларирате за подпомагане най-малко 5 дка земя, а минималният размер на парцел е минимум 1 дка. За направлението по-долу са възможни следните изключения:

- За биологично отглеждане на култивирани гъби, оранжерийни площи, посевен и посадъчен материал – 1 дка;
- За поддържане на характеристики на ландшафта с направление „Традиционно отглеждане на овощни култури“ и дейностите 1, 2, 4 и 5 от направление Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологични важни места” (вижте чл. 44 на Наредба № 11) – 3 дка;
- За дейност 3 от направление „Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологични важни места” – 50 дка;
- За традиционно животновъдство с направление „Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) – 50 дка.
При направлението, които се основават на брой животни или пчелни семейства, минималният брой животни е следният:
- Биологично пчеларство – най-малко 20 пчелни семейства;
- Традиционни практики за сезонна паша (пасторализъм) – на паша се изкарват най-малко 50 овце, или 10 говеда, или 10 коня, или комбинация от тях, но не по-малко от 10 животински единици (ЖЕ).

Начинът на изчисляване на животинските единици е описан в допълнителните разпоредби към Наредба 11.

МОГА ЛИ ДА НАМАЛЯ ИЛИ УВЕЛИЧА РАЗМЕРА НА ПЛОЩИТЕ?

Можете да намалите размера на обработваната земя, но с не повече от 10%. Всяка година поне 90 % от площта трябва да се припокрива географски с поетия ангажимент. Това изискване помага агроекологичните дейности да дадат траен положителен ефект върху ползваната земя и природата. Когато има разминаване за повече от 10% от земите, се налага възстановяване на получената до момента помощ по направлението. Изключение от правилото е направлението „Традиционни практики за сезонна паша” (пасторализъм). По направление „пасторализъм” няма изискване за географско припокриване, тъй като по него се изплащат субсидии за устойчиво управление на пасища в национални паркове, които са защитени от неприродосъобразна човешка дейност.

По всички направления можете да увеличите размера на земята. Ако направите това по време на първите три години на подпомагане и увеличите одобрената за подпомагане площ с до 20 % от първоначалния ѝ размер (но с не повече от 100 дка), няма да е необходимо да започнете нов петгодишен ангажимент. Просто ще разширите ангажиментите си с новите площи за оставащия период, стига те да отговарят на изискванията, които са описани в това ръководство. Ако увеличите площите след третата година на субсидиране или ги увеличите с повече от 20% (или с над 100 дка), ще трябва да поемете нов петгодишен ангажимент за всички площи и отново ще подлежите на одобряване по реда на Наредба 11. При увеличаване на площите или броя на животните по направление „Традиционни практики за сезонна паша”, както и при увеличаване на площите по направлението „Контрол на почвената ерозия” и „Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите, не поемате нов ангажимент.

МОГА ЛИ ДА НАМАЛЯ ИЛИ УВЕЛИЧА БРОЯ НА ЖИВОТНИТЕ?

Ако прилагате направление „Опазване на застрашени от изчезване местни породи” и намалите броя на животните, одобрени за подпомагане с последното подадено заявление, няма да получите субсидии за съответната година. Изключение е възможно само при клане, продажба, смърт или краж-

ба на животните. В такива случаи трябва да представите копие на документи, които удостоверяват причината за загубата, за да получите субсидии за наличните животни за съответната година. Документите са описани подробно в главата, посветена на подмярка „Традиционно животновъдство“. Ако за втора поредна година декларирате по-малко животни от одобрените през първата година, следва да върнете получените до момента агроекологични плащания.

Ако прилагате направление „Традиционни практики за сезонна паша“, не можете да намалявате броя на животните под изисквания минимум: поне 50 овце, или 10 говеда, или 10 коня, или комбинация от тях, но не по-малко от 10 животински единици (ЖЕ). Можете, обаче, да увеличите декларираната площ и броя на заявените животни, които изкарвате на паша по това направление, без да поемате нов ангажимент.

Без поемане на нов ангажимент можете да увеличите и броя на пчелните семейства по направление „Биологично пчеларство“ и животните по направление „Опазване на застрашени от изчезване местни породи“.

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ВСИЧКИ ОДОБРЕНИ КАНДИДАТИ

Най-късно при подаването на заявление за плащане за третата година от поетото задължение трябва да представите документ за преминато агроекологично обучение или опит в извършваните дейности. Обучение се удостоверява с диплома или удостоверение за преминал курс, обучение или информационна дейност, издадени от обучаваща институция. Наличието на опит се доказва и с уведомително писмо за извършени плащания по мярка 1.3 „Развитие на селскостопански дейности, целящи опазването на околната среда“ по програма САПАРД. Ако прилагате подмярка „Биологично земеделие“, можете да докажете своя опит и със сертификат или писмено доказателство за съответствие на продуктите ви с правилата за биологично производство. Сертификатът трябва да бъде издаден от контролиращо лице, одобрено от министъра на земеделието и храните (вижте бележка 2 в края на текста).

ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

През петте години на поетия ангажимент трябва да спазвате определени **базови изисквания**, както и специфични за отделните направления **изисквания за управление**. Неспазването им може да бъде установено при проверка на място или административни проверки от страна на ДФЗ. В таки-

ва случаи санкциите се определят съгласно Методика за намаляване и отказване на агроекологични плащания⁴, утвърдена от министъра на земеделието и храните.

Базовите и специфични изисквания са описани за всяко отделно направление в главите, посветени на различните подмерки. Там са посочени и процентите, с които ДФЗ намалява финансовата помощ, ако не е спазено посоченото изискване за управление. Ако не са спазени няколко изисквания, субсидията се намалява с посочения максимален общ процент на намаление. Ако не са спазени няколко изисквания, едното от които е с посочен процент на намаление 100, се налага процент на намаление е 100.

ДФЗ намалява с 10% плащанията на стопаните, които не водят дневник на извършваните в стопанството земеделски дейности.

Освен за спазването на базовите и специфични изисквания трябва да следите и за промените, настъпили в:

1) Изискванията за кръстосано спазване⁵ и минималните изисквания за торене и използване на продукти за растителна защита. Минималните изисквания се намират в приложение № 5 на Наредба № 11. Изискванията за кръстосаното съответствие бяха въведени за първи път тази година в България. Те обвързват директните плащания с прилагането на едногодишни практики за спазването на високи стандарти в опазването на околна среда, водите, общественото здраве, здравето на животните и растенията. Те са необходими, за да бъдат съхранени природните ресурси на страната ни и стопаните ще бъдат насърчавани да ги спазват и през новия програмен период;

2) Общите изисквания към кандидатите за подпомагане – като следите промените в Наредба 11;

3) Изискванията за управление за избраното направление – следете измененията в Наредба 11.

За всички тези промени можете да се осведомите от Информационния център на ДФ „Земеделие“ на тел. 02/ 81-87-203.

ПОДМЕРКИ НА МЯРКА 214

БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ

Подмярката „Биологично земеделие” има две направления – „Биологично растениевъдство” и „Биологично пчеларство”, които можете да прилагате на територията на цялата страна.

I. НАПРАВЛЕНИЕ „БИОЛОГИЧНО РАСТЕНИЕВЪДСТВО”

Базови изисквания

Трябва да отглеждате културите в целия блок на земеделското стопанство по биологичен път. В блока можете да оставяте парцели в угар, стига за тях да имате сключен договор с контролиращо лице.

Базови изисквания съгласно Условиата за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние:

Национален стандарт 2.1: На един земеделски парцел не можете да отглеждате монокултурно лен, слънчоглед, захарно цвекло и грах за повече от две поредни години.

Национален стандарт 4.2: Задължително е да почиствате постоянните пасища и ливади от нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*), аморфа (*Amorpha fruticosa*) и къпина (*Rubus fruticosus*).

Базови изисквания по отношение на използване на торове и продукти за растителна защита:

- ко произвеждате биологичен посевен и посадъчен материал от видовете, посочени в приложение № 5, част А, на Наредба № 1 от

27.05.1998 за фитосанитарен контрол, трябва да притежавате удостоверение за регистрация в официалния регистър на съответната Областна дирекция по безопасност на храните. Подробностите ще откриете в частта „Необходими документи” по-долу.

Законоустановени изисквания за управление (Кръстосано спазване):

Закон за опазване на земеделските земи

Не е позволено:

- да използвате пестициди, минерални, листоподхранващи и микроторове, както и биологично активни вещества, които не са получили биологична и токсикологична регистрация от специализираните комисии и съвети към МЗХ, Министерството на здравеопазването и Министерството на околната среда и водите;
- да изгаряте стърнищата и други растителни остатъци в земеделските земи;
- да използвате органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на МЗХ;
- да унищожавате или променят изградени противоерозионни и хидромелиоративни съоръжения без изрично съгласие на съответните държавни органи.

Не можете да използвате за напояване води, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми.

Закон за защита на растенията

Продуктите за растителна защита се пускат на пазара и се употребяват, когато са разрешени със заповед на изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните.

Други приложими изисквания от националното законодателство:

Правила за добра земеделска практика за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници⁶.

Изисквания за управление

Да спазвате изискванията на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета⁷ относно биологичното производство и етикетването на биологични продукти на целия блок на земеделското стопанство. **Ако не спазвате тези изисквания, не получавате плащане за съответната година.**

При неспазване на това изискване не получавате плащане за съответната година.

Необходими документи

До 31 декември на годината преди първото кандидатстване трябва да сключите договор с контролиращо лице, удостоверяващо отглеждането на културите по биологичен път (вижте бележка 2). Трябва да приложите копие от договора към заявлението за подпомагане през първата година, за да получите одобрение по мярката.

До 30 септември на петата година от ангажимента, който започва да тече от подаването на първото одобрено заявление за подпомагане, поне веднъж трябва да представите сертификат или писмено доказателство за съответствие на произвежданите от вас продукти с правилата на биологичното производство.

Най-късно при подаването на заявление за плащане за трета година трябва да докажете, че сте преминали обучение или имате опит в извършваните дейности. Подробностите са описани в точката „Изисквания към всички одобрени кандидати“.

При поискване от служители на ДФЗ, трябва да представите документи, с които доказвате правно основание да използвате декларираните площи. Трябва да запазите тези документи поне 5 години след кандидатстването за първа година.

Ако произвеждате посевен и посадъчен материал за култура, включена в приложение № 5, част А от Наредба № 1 от 27.05.1998 за фитосанитарен контрол⁸, трябва да предоставите удостоверение за регистрация в официалния регистър на съответната Областна дирекция по безопасност на храните. Копие на удостоверението за регистрация се представя заедно със заявлението за подпомагане. Удостоверението се заверява всяка година. Ако не го представите не можете да получите субсидии за съответната година.

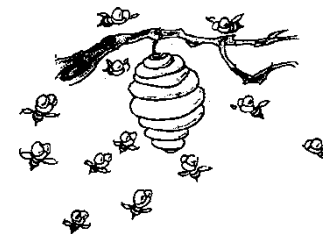

В срок от 10 работни дни трябва да уведомите фонд „Земеделие“, ако:

- промените култура, която сте заявили за подпомагане, удължите периода на преход на даден парцел или го върнете в период на преход. Уведомлението трябва да бъде писмено и да бъде изпратено до 10 работни дни от промяната. Към него се прилага новия, съгласуван с контролиращото лице план за сеитбооборот или друг документ, заверен от контролиращото лице, който удостоверява нуждата от промяна;

б) са нанесени вреди, унищожена е културата върху парцел или част от парцел, за който получавате подпомагане, разорани са пащища или е имало пожар. Към уведомлението трябва да приложите копие от документ от съответното подразделение на Министерството на вътрешните работи, което удостоверява събитието.

I. НАПРАВЛЕНИЕ „БИОЛОГИЧНО ПЧЕЛАРСТВО“

Базови изисквания

Законоустановени изисквания за управление (Кръстосано спазване):

Закон за пчеларството

Трябва да устроите постоянните и временни пчелини на:

- разстояние от поне 10 км в райони с регистрирани племенни пчелини за производство на елитни пчелни майки и резерватни пчелини;
- разстояние от поне 5 км в райони с регистрирани репродуктивни пчелини за производство на племенни пчелни майки;

Трябва да настаните временните пчелини на места, отстоящи на повече от 300 м от съседни пчелини и на повече от 100 м от републиканската пътна мрежа.

Изисквания за управление

- Трябва да отглеждате най-малко 20 пчелни семейства през целия петгодишен период на подпомагане. Ако през дадена година намалите броя на пчелните семейства, през същата година ще получите субсидии само за наличния брой семейства.
- Да спазвате изискванията на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета (вижте бележка 7).

- Да отглеждате всички пчелни семейства в стопанството по биологичен път периода на изпълнение на дейността. **В противен случай не получавате плащане за съответната година.**

Необходими документи

До 31 декември на годината преди първото кандидатстване трябва да сключите договор с контролиращо лице, удостоверящо отглеждането на пчелните семейства по биологичен път (вижте бележка 2). Трябва да приложите копие от договора към заявлението за подпомагане през първата година, за да получите одобрение по мярката.

До 30 септември на петата година от ангажимента, който започва да тече от подаването на първото одобрено заявление за подпомагане, поне веднъж трябва да представите сертификат или писмено доказателство за съответствие на произведените от Вас пчелни продукти с правилата на биологичното производство за всички регистрирани от Ваше име пчелини.

Най-късно при подаването на заявление за плащане за трета година трябва да докажете, че сте преминали обучение или имате опит в извършваните дейности. Подробностите са описани в точката „Изисквания към всички одобрени кандидати“.

Копие на удостоверение за регистрация или пререгистрация на пчелина в регистъра на БАБХ по образец и таблица за описание на пчелина. Те се прилагат към заявленията за подпомагане или плащане, за да получите субсидии за съответната година.

Ако увеличите броя на пчелните семейства – анекс към договора с контролиращо лице за увеличения брой пчелни семейства. Него трябва да приложите към заявлението си за плащане. В противен случай ДФЗ не отпуска субсидии за съответната година.

УПРАВЛЕНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ЗЕМИ С ВИСОКА ПРИРОДНА СТОЙНОСТ

Общи изисквания за подмярката

За да бъдете одобрени за участие по тази подмярка земите ви трябва да попадат в слоя земи с висока природна стойност (ВПС).⁹

I. НАПРАВЛЕНИЕ „ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ЗАТРЕВЕНИ ПЛОЩИ С ВИСОКА ПРИРОДНА СТОЙНОСТ“ – ВПС 1

Базови изисквания

Базови изисквания съгласно Условиата за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние:

Национален стандарт 4.1: Ако ползвате постоянно затревени площи (пасища и ливади), трябва да поддържате минимална гъстота от 0,15 животински единици на хектар (ЖЕ/ха) или да косите най-малко 1 път през съответната година – до 15 юли за равнинните райони и до 15 август за планинските райони в обхвата на необлагодетелстваните планински райони.

Ако сте заявили, че ще поддържате затревена площ в равнинни райони чрез косене, и площите попадат в обхвата на НАТУРА 2000 със заповед за обявяване, в която е включена забрана за косене до определена дата, срокът за косене се удължава с 15 дни от посочения в забраната.

Ако сте заявили, че ще поддържате затревената площ чрез паша, проверката за спазване на минимална гъстота от 0,15 ЖЕ/ха се извършва на базата на всички измерени затревени площи, които са заявени за поддържане чрез паша.

Национален стандарт 4.2: Постоянните пасища и ливади трябва да се почистват от нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*), аморфа (*Amorpha fruticosa*) и къпина (*Rubus fruticosus*).

Законоустановени изисквания за управление (Кръстосано спазване):

Закон за биологичното разнообразие

За птиците по чл. 45 е забранено:

- улавянето или убиването на екземпляри с каквито и да е уреди, средства и методи;
- задържането на екземпляри;
- разрушаването, увреждането или преместването на гнезда;
- унищожаването, събирането и задържането на яйца, включително в случаите, когато те са изоставени;
- обезпокояването, особено през периода на размножаване и отглеждане на малките.

Закон за лова и опазване на дивеча: не е позволено да ловувате в ливади до окосяването им.

Изисквания за управление

Всяка година в заявлението си за плащане трябва да посочите за всички парцели в блока на земеделското стопанство (БЗС) как ще ги поддържате – чрез паша или косене. Ще получите субсидии за целия БЗС, ако поддържате всички парцели в него само с паша или само с косене.

Общи изисквания за управление — чрез паша и косене:

- Да не използвате минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на определените в приложение 1 и 2 на Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008¹⁰. **Ако не спазите това изискване, субсидията ви за съответната година се намалява с 0,5%**

- Да не изграждате нови отводнителни системи. **Ако не спазите това изискване, субсидията ви за съответната година се намалява с 0,5%**
- Да не разоравате затревените площи. **Ако не спазите това изискване, не получавате субсидии за съответната година.**

Изключение: Ако констатирате разораване на затревените площи от трети лица, трябва да уведомите ДФЗ в 10 дневен срок. В такива случаи техническият инспекторат при ДФЗ извършва проверка на място. Разораната площ се изключва от подпомагане за съответната година, като не се счита за наддекларирана. При съставянето на протокола от извършената проверка, подписвате декларация, че до изтичане на срока за подаване на заявления за следващата година ще възстановите затревените площи, които са били разорани. През следващата година подлежите на проверка на място от Техническият инспекторат при ДФЗ.

Специфични изисквания по управление — чрез косене:

- Да извършвате първа коситба между 15 юни и 15 юли в равнинните райони, а в планинските райони – между 30 юни и 15 август. **Ако не спазите това изискване, субсидията ви за съответната година се намалява с 2%.**

Изключение: Когато сте заявили, че ще поддържате затревена площ в равнинни райони чрез косене и площите попадат в обхвата на защитена зона от НАТУРА 2000 със заповед за обявяване, в която е включена забрана за косене до определена дата, срокът за косене се удължава с 15 дни от посочения в забраната.

- Да извършвате косенето ръчно или с косачки за бавно косене. **Ако не спазите това изискване, субсидията ви за съответната година се намалява с 0,5%.**
- Да косите от центъра към периферията или от единия край към другия. **Ако не спазите това изискване, субсидията ви за съответната година се намалява с 0,5%.**

Специфични изисквания по управление - чрез паша

- Да поддържате гъстота на животинските единици от 0.3 до 1.5 ЖЕ/ха. **Ако не спазите това изискване, субсидията ви за съответната година се намалява с 0,5%.**

Максималното общо намаление по направлението е 5%

Необходими документи

Най-късно при подаването на заявление за плащане за трета година трябва да докажете, че сте преминали обучение или имате опит в извършваните дейности. Подробностите са описани в точката „Изисквания към всички одобрени кандидати“.

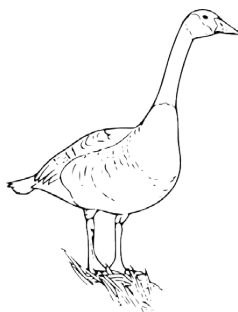

При поискване от служители на ДФЗ трябва да можете да представите документи за правното основание да ползвате декларираните площи. Трябва да запазите тези документи поне 5 години след кандидатстването за първа година.

Ако ползвате наета земя в защитена територия, заедно със заявлението си за подпомагане или плащане всяка година трябва да представите копие на годишно разрешително за паша или разрешително за странични ползвания за паша или сено. В противен случай не можете да получите субсидии за съответната година.

II. НАПРАВЛЕНИЕ „ПОДДЪРЖАНЕ НА МЕСТООБИТАНИЯ НА ЗАЩИТЕНИ ВИДОВЕ В ОБРАБОТВАЕМИ ЗЕМИ В ОРНИТОЛОГИЧНО ВАЖНИ МЕСТА” – ВПС 4

Можете да прилагате това направление в територии, обитавани от зимуващите видове гъски, Царския орел (*Aquila heliaca*), Египетския лешояд (*Neophron percnopterus*) и ливадния блатар (*Circus pygargus*). Тези райони са описани подробно в приложения 1, 1а и 2 от Наредба № 11.

Базови изисквания

Базови изисквания съгласно Условиата за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние:

Национален стандарт 1.1: В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи с размери над минималния според схемата за подпомагане (1 ха за Схемата за единно плащане на площ (СЕПП); 0,5 ха за други) трябва да включите в общата сеитбооборотна площ минимум 40 % култури със слята повърхност, с изключение на площите за производство на тютюн.

Изключение: Този стандарт не се прилага при комбинация между трайни насаждения и зеленчуци, отглеждани в земеделското стопанство.

Национален стандарт 2.1: На един земеделски парцел не можете монокултурно да отглеждате повече от две поредни години лен, слънчоглед, захарно цвекло и грах.

Национален стандарт 2.2: Трябва задължително да заоравате стърнищата от полски култури в почвата, за да създадете благоприятни условия за трансформиране в органично вещество. Забранено е да ги изгаряте.

Изключение: Ако извършвате дейности с код АП16 (запазвате стърнища в полетата, предназначени за засяване с пролетни култури) и АП22 (комбинирате дейност с код АП16 и дейност с код АП19 – неизползване на пестициди, родентициди от второ поколение и минерални торове, освен за локализирано третиране срещу инвазивни плевели), важи само забраната за изгаряне.

Национален стандарт 4.3: Задължително е да запазите съществуващите полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел.

Изисквания по отношение на използване на торове и продукти за растителна защита:

- Трябва да употребявате продукти за растителна защита (ПРЗ) в зависимост от нивото на своята квалификация (детайлите са описани в чл. 26 от Наредба № 104¹¹ за контрола и предлагането на пазара на продукти за растителна защита):
 - ПРЗ от втора (ограничена) категория на употреба се прилагат от лица с висше агрономическо образование или със средно земеделско образование - растениевъден профил. Ако нямате необходимото образование трябва да преминете курс на обучение и да получите удостоверение за това;

- ПРЗ от трета (свободна) категория на употреба могат да се прилагат от лица, навършили 18 години.

Законоустановени изисквания за управление (Кръстосано спазване):

Закон за лова и опазване на дивеча

Забранено е да ловувате във:

- разсадници и ловни развъдници и рибовъдни стопанства;
- опитни полета и площи за сортово семепроизводство;
- новозасадени лозя;
- лозя - от резитба до приключване на гроздобера;
- зеленчукови и овощни градини и бостани - до обираването им;
- житни култури - от 1 април до ожънването им;
- оризищата - от 15 март до прибирането им.

Други приложими изисквания от националното законодателство:

Правила за добра земеделска практика за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (вижте бележка 6).

Изисквания за управление

- Да оставяте неразорани и незасети площи с размери от 16 до 25 кв. м. в посевите с есенни култури (есенници). На всеки 5 дка трябва да има по 2 участъка с тези размери (4 участъка на хектар). **Ако не спазите това изискване, субсидията се намалява с 5%.**
- Да запазвате стърнища в полетата, предназначени за засяване с пролетни култури, на ротационен принцип. **Ако не спазите това изискване, субсидията се намалява с 5%.**
- Да оставяте за 5-годишен период на ротационен принцип от 10 до 20% некултивирани и неразорани площи от общата площ на блока на земеделското стопанство, но не по-малко от 10 дка цялостни, нефрагментирани парчета земя, за период от две години в земеделски земи с интензивно монокултурно отглеждане, с по 1 м изорана свободна от растителност ивица по границите; да разоравате ивиците по границите 2-3 пъти годишно, но не от март до юли. **Ако не спазите това изискване, субсидията се намалява с 5%.**
- Да прибирате реколтата след 31 юли в площите с гнезда на ливадния блатар (*Circus pygargus*). Те са посочени в приложение № 2 на Наредба № 11. **Ако не спазите това изискване, субсидията се намалява с 5%.**

- Да не използвате пестициди, родентициди от второ поколение и минерални торове, освен за локализирано третиране срещу инвазивни плевели. **Ако не спазите това изискване, субсидията се намалява с 5%.**
- Ако засявате и отглеждате есенни зърнено-житни култури в местообитанията на зимуващи видове гъски върху минимум 50% от заявените по дейността площи (дейност с код АП 18.2), да не използвате хербициди в периода 15 октомври - 15 март. **Ако не спазите това изискване, субсидията се намалява с 5%.**
- Да засявате и отглеждате есенни зърнено-житни култури в местообитанията на зимуващи видове гъски на минимум 50% от заявените площи по дейност с код АП18.2 (описана по-горе). **Ако не спазите това изискване, не получавате субсидии за съответната година за дейност АП18.2. Санкцията не се налага, ако сте подали заявление за подпомагане за първа година.**
- Да превръщате обработваемите земи, които са местообитания на Царски орел (*Aquila heliaca*) или Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*) в пасища и впоследствие да ги поддържате екстензивно чрез паша или косене (дейност с код АП18.3). **Ако не спазите това изискване, не получавате субсидии за съответната година за дейност АП18.3.**
- За дейност с код АП18.3 (описана по-горе): През първата година от прилагането на дейността, до 30 септември трябва да засеете площите с многогодишни житни тревни смеси и/или многогодишни житно-бобови тревни смеси. Бобовите смеси трябва да са до 20% от смеската. **Ако не спазите това изискване, не получавате субсидии за съответната година за дейност АП18.3.**
- За дейност с код АП18.3 по-горе: До 30 септември на първата година, да представите разходно-оправдателни документи за засяването на площите с многогодишни житни тревни смеси и/или многогодишни житно-бобови тревни смеси. Бобовите смеси трябва да са до 20% от смеската за количество минимум 5 кг/дка. **Ако не спазите това изискване, субсидията се намалява с 5%.**
- За дейност с код АП18.3 по-горе: Да не използвате минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на определените в приложение I и II на Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008 (вижте бележка 10). **Ако не спазите това изискване, субсидията се намалява с 0,5%.**

- За дейност с код АП18.3: Да не разоравате създадените затревени площи.

Изключение: При констатирано разораване на затревените площи, в 10 дневен срок трябва да уведомите ДФЗ за това обстоятелство. В такива случаи техническият инспекторат при ДФЗ извършва проверка на място. Разораната площ се изключва от подпомагане за съответната година, като не се счита за наддекларирана. При съставянето на протокола от извършената проверка, земеделският стопанин подписва декларация, че до изтичане на срока за подаване на заявления за следващата година ще възстанови затревените площи, които са били разорани. През следващата година земеделският стопанин задължително подлежи на проверка на място от Техническият инспекторат при ДФЗ. **Ако не спазите изискването не получавате плащането. Санкцията не се налага, ако сте подали заявление за подпомагане за първа година.**

- За дейност с код АП18.3 по-горе: Да поддържате гъстота на животинските единици от 0.3 до 1.5 ЖЕ/ха. **Ако не спазите това изискване субсидията се намалява с 0,5%.**

Максималната обща стойност при комбинация от няколко дейности е 10%.

Забележка: Възможните комбинации на дейности по направлението са посочени в приложение № 16 на Наредба 11.

Необходими документи

Първите два документа, необходими за направление „Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност” (ВПС 1), както и:

Един от посочените по-долу два документа, ако планирате да използвате препарати от втора категория. Те се представят при подаване на заявлението за подпомагане или плащане и без тях не можете да получите субсидии за съответната година:

а) копие на удостоверение за преминал курс на обучение за употребата на продукти за растителна защита от втора (ограничена) категория – когато се предвижда използването на такива продукти през текущата година. Документът трябва да бъде издаден от Националната служба за растителна защита (НСРЗ);

ИЛИ

б) копие на диплома за висше агрономическо образование или средно земеделско-растениевъден профил;

Ако прилагате дейността за превръщане на местообитанията на Царския орел или Египетския лешояд в пасища, до 30 септември на първата година трябва да представяте разходно-оправдателни документи за засяването на минимум 5 кг многогодишни житни тревни смеси и/или многогодишни житно-бобови тревни смеси на декар.

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ЛАНДШАФТА

НАПРАВЛЕНИЕ „ТРАДИЦИОННО ОТГЛЕЖДАНЕ НА ОВОЩНИ ГРАДИНИ“

Направлението се прилага на територията на цялата страна. Можете да получите субсидии за всички видове овощни градини на възраст над 25 години, които управлявате по традиционен (екстензивен) начин. Друго изискване е междуредията да са затревени, плодовете да не са предназначени за продажба, а дърветата да са разположени на не повече от 10 м едно от друго. Изключение от последното правило са ореховите и черешови дървета, за които разстоянието може да бъде до 15 м.

Базови изисквания

Базови изисквания съгласно Условиата за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние:

Национален стандарт 2.2: Трябва задължително да заоравате в почвата стърнищата от полски култури, за да създадете благоприятни условия за трансформиране в органично вещество. Не е позволено тяхното изгаряне. (Стандартът се отнася за затревените междуредия в частта, свързана със забраната за изгаряне. Първата част от него не е приложима за направлението).

Изисквания по отношение на използване на торове и продукти за растителна защита:

- Да водите отчет за употребените количества и видове минерални торове за всяко поле;
- Да водите дневник за проведените химични обработки и употребени торове, подобрители на почвата и биологично активни вещества за

всяко поле по образец, одобрен от министъра на земеделието и горите;

- Да уведомявате областните дирекции по безопасност на храните (ОДБХ) преди извършване на растителнозащитни мероприятия с авиационна техника;
- Да употребявате продукти за растителна защита (ПРЗ) в зависимост от нивото на своята квалификация (чл. 26 от Наредба 104 за контрола и предлагането на пазара на продукти за растителна защита):
 - ПРЗ от втора (ограничена) категория на употреба се прилагат от лица с висше агрономическо образование или със средно земеделско образование - растениевъден профил; ако нямате необходимото образование, трябва да преминете курс на обучение и да получите удостоверение за това.
 - ПРЗ от трета (свободна) категория на употреба могат да се прилагат от лица, навършили 18 години.

Изисквания за управление

- Да опазвате всички живи овощни дървета. **Намалението на субсидията в противен случай е 0,5%**
- Да извършвате редовна резитба на дърветата (най-малко веднъж годишно). **Намалението на субсидията в противен случай е 1%**
- Да поддържате тревното покритие чрез косене и/или паша. **В противен случай субсидията се намалява с 1%**
- Да не изгаряте тревата или дървета в овощните градини. **При неспазване на изискването, санкцията е съгласно намаления за Условиата за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние.**
- Да опазвате дърветата от увреждания, причинени от пасящите животни или техниката за косене. **Намалението на субсидията в противен случай е 0,5%.**
- Да използвате растителна защита само при пряка заплаха от унищожаване на дърветата и след консултация със специалист по растителна защита. **В противен случай субсидията се намалява с 1%.**
- Да не използвате минерални торове или хербициди в затревените площи (в междуредията) на традиционната овощна градина. **В противен случай субсидията се намалява с 2%.**

- Да засадите не повече от 10 млади дръвчета на хектар за целия период на подпомагане. **В противен случай субсидията се намалява с 2%.**
- Да използвате плодовете за лична употреба. Продажбата на продукцията от градината не е позволена. **В противен случай субсидията се намалява с 1%.**

Максимална обща стойност на намаления на субсидията по направлението е 5%.

Необходими документи

Когато кандидатствате за подпомагане за първа година, към заявлението си трябва да приложите удостоверение от Националната служба за съвети в земеделието (по местонахождение на овощната градина), че градината отговаря на горните седем изисквания. В удостоверението трябва да отбележите и колко млади дръвчета планирате да засадите. Те могат да бъдат не повече от десет на хектар за целия период на подпомагане.

При подаване на заявлението за подпомагане или плащане всяка година трябва да представяте един от следните два документа, ако използвате препарати от втора категория. Без тях не можете да получите субсидии за съответната година.

а) копие на удостоверение за преминал курс на обучение за употребата на препарати за растителна защита от втора (ограничена) категория – когато се предвижда използването на такива продукти през текущата година. То се издава от Националната служба за растителна защита (НСРЗ);

ИЛИ

б) копие на диплома за висше агрономическо образование или средно земеделско-растениевъден профил;

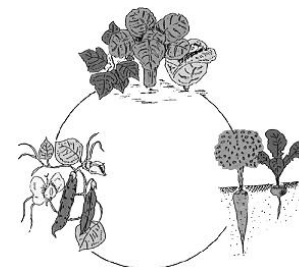
При поискване от служители на ДФЗ, трябва да можете да представите документи за правното основание да ползвате декларираните площи. Трябва да запазите тези документи поне 5 години след кандидатстването за първа година.

Най-късно при подаването на заявление за плащане за трета година трябва да докажете, че сте преминали обучение или имате опит в извършваните дейности. Подробностите са описани в точката „Изисквания към всички одобрени кандидати“.

ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВИТЕ И ВОДИТЕ

I. НАПРАВЛЕНИЕ „ВЪВЕЖДАНЕ НА СЕИТБООБРАЩЕНИЕ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ПОЧВИТЕ И ВОДИТЕ“

Базови изисквания

Базови изисквания съгласно Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние:

Национален стандарт 1.1: В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи с размери над минималния според схемата за подпомагане (1 ха за СЕПП; 0,5 ха за други), е задължително в общата сеитбооборотна площ да включите минимум 40 % култури със слята повърхност. Изключение от правилото са площите за производство на тютюн.

Изключение: този стандарт не се прилага при комбинация между трайни насаждения и зеленчуци, отглеждани в стопанството.

Национален стандарт 2.1: На един земеделски парцел не можете да отглеждате монокултурно лен, слънчоглед, захарно цвекло и грах за повече от две поредни години.

Национален стандарт 2.2: Трябва задължително да заоравате стърнищата от полски култури в почвата, за да създадете благоприятни условия за трансформиране в органично вещество. Забранено е да ги изгаряте.

Други приложими изисквания от националното законодателство:

- Правила за добра земеделска практика за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (вижте бележка 6).

Изисквания за управление

- Да спазвате петгодишен план за минимум четириполно сеитбообращение за пет години, който се заверява от дипломиран агроном. **В противен случай субсидията се намалява с 2%.**
- Да поддържате растителна покривка през зимата на най-малко 50% от цялата земеделска площ в сеитбообращение. **В противен случай субсидията се намалява с 1%.**
- Да не разоравате почвата преди 1-ви април. **В противен случай субсидията се намалява с 2%.**

Максимална обща стойност на намаление по направлението: 5%

Необходими документи

При поискване от служители на ДФЗ, трябва да представите документи, с които доказвате правно основание да използвате декларираните площи. Трябва да запазите тези документи поне 5 години след кандидатстването за първа година.

Най-късно при подаването на заявление за плащане за трета година трябва да докажете, че сте преминали обучение или имате опит в извършваните дейности. Подробностите са описани в точката „Изисквания към всички одобрени кандидати“.

Петгодишен план за минимум четириполно сеитбообращение. В плана трябва да опишете номерата на земеделските парцели със съответната култура за всяка година. През зимата трябва да поддържате растителна покривка върху поне 50% от площите, описани в него. Планът се заверява от дипломиран агроном и се предоставя с подаване на заявление за подпомагане през първата година на кандидатстване, заедно с диплома за висше образование на агронома. В противен случай не можете да получите субсидии за съответната година и няма да бъдете одобрен за участие по мярката с това направление. Ако го промените, трябва да уведомите ДФ „Земеделие“, а измененията трябва да бъдат заверени от дипломиран агроном. Можете да промените вече предоставения план само в частта за културите върху заявените площи. Измененият план се прилага към заявлението за плащане за съответната година, за да можете да получите субсидии за тази година.

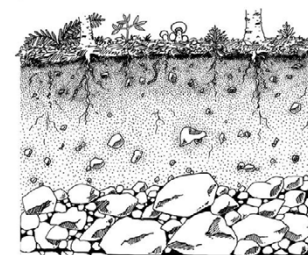

План за балансирано торене, изготвен на базата на направен през първата година агрохимичен анализ на земите, върху които извършвате сеитбообращение. Този план трябва да бъде заверен от

дипломиран агроном, а дипломата му трябва да бъде приложена към заявлението за плащане за съответната година. Планът заедно с резултата от агрохимичния анализ, направен през първата година, се представят със заявлението за плащане за втората година от прилагане на направлението. Без този документ не можете да получите субсидии за съответната година.

Резултат от анализа на почвените проби, извършен през четвъртата година на подпомагане. Той се предоставя през петата година, заедно с подаването на заявление за плащане, но не по-късно от 30 септември. Без този документ не можете да получите субсидии за съответната година.

II. НАПРАВЛЕНИЕ „КОНТРОЛ НА ПОЧВЕНАТА ЕРОЗИЯ“**Базови изисквания**

Базови изисквания съгласно Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние:

Национален стандарт 1.1: В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи с размери над минималния според схемата за подпомагане (1 ха за СЕПП; 0,5 ха за други), е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум 40% култури със слята повърхност. Изключение от правилото са площите за производство на тютюн.

Изключение: този стандарт не се прилага при комбинация между трайни насаждения и зеленчуци, отглеждани в стопанството.

Национален стандарт 1.1: В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер и обработваеми площи с размери над минималния според схемата за подпомагане (1 ха за СЕПП; 0,5 ха за други), е задължително в общата сеитбооборотна площ да се включат минимум 40% култури със слята повърхност. Изключение от правилото са площите за производство на тютюн.

Изключение: този стандарт не се прилага при комбинация между трайни насаждения и зеленчуци, отглеждани в стопанството.

Национален стандарт 1.3: Трябва да запазите и поддържате съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделски парцел и да сключвате споразумения между земеползвателите на даден физически блок.

Национален стандарт 2.1: На един земеделски парцел не можете да отглеждате монокултурно лен, слънчоглед, захарно цвекло и грах за повече от две поредни години.

Национален стандарт 2.2: Трябва задължително да заоравате стърнищата от полски култури в почвата, за да създадете благоприятни условия за трансформиране в органично вещество. Забранено е да ги изгаряте.

Национален стандарт 4.2: Задължително е да почиствате постоянните пасища и ливади от нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*), аморфа (*Amorpha fruticosa*) и къпина (*Rubus fruticosus*).

Законоустановени изисквания за управление (Кръстосано спазване):

Закон за опазване на земеделските земи

Забранено е да унищожавате или промените изградени противоерозионни и хидромелиоративни съоръжения без изричното съгласие на съответните държавни органи.

Изисквания за управление

- Да създадете и поддържате затревени буферни ивици с широчина от 4 до 8 м. Те трябва да са на разстояние от 20 до 80 м една от друга, в зависимост от типа почва, наклона и други фактори. Ивиците трябва да покриват между 10 и 30% от обработваемата площ. **Ако не спазвате това изискване, субсидията се намалява с 5%.**

- Засяване на почвозащитни предкултури. **Ако не спазвате това изискване, субсидията се намалява с 5%.**
- Да изградите и поддържате оттокоотвеждащи бразди, ориентирани перпендикулярно на склона и на разстояние от 20 до 40 м една от друга. **Ако не спазвате това изискване, субсидията се намалява с 5%.**
- Поясно да редувате културите. Поясите трябва да бъдат разположени перпендикулярно на склона, да бъдат с широчина от 30 до 100 м и с различни окопни култури, засадени по контурите. **Ако не спазвате това изискване, субсидията се намалява с 5%.**
- Да превърнете обработваеми земи в пасища, които да управлявате екстензивно, с не повече от 2 ЖЕ на хектар. **Ако не спазвате това изискване, субсидията се намалява с 5%.**
- Да извършвате подобрителни мероприятия в пасищата, които да включват: разчистване от камъни и/или подсяване на незатревени места и/или торене в пасищата. **Ако не спазвате това изискване, субсидията се намалява с 5%.**
- Да създадете оттокозадържащи бразди, ориентирани перпендикулярно на склона, в междуредия на лоза и овощни насаждения, разположени успоредно на склона. **Ако не спазвате това изискване, субсидията се намалява с 5%.**

Максимална обща стойност на намалението по това направление при комбинация от няколко дейности е 10 %

Комбинациите от дейности са посочени в приложение № 16 на Наредба 11 от 6 април 2009.

Необходими документи

Първите два документа, необходими за направление „Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите”, както и:

5-годишен план за избраните противоерозионни дейности за площите, за които кандидатствате. Той се подава заедно със заявлението за подпомагане за първа година и трябва да бъде заверен от дипломиран агроном. Неговата диплома също трябва да бъде приложена към заявлението.

Ако сте избрали да превърнете обработваеми земи в пасища, които да управлявате екстензивно, след като през първата година сте декларирали парцелите си като „обработваема земя”, през втората

година от поетото агроекологично задължение трябва да декларирате парцелите си в заявлението за плащане като „постоянно затревена площ”, която се управлява по екстензивен начин с не повече от 2 ЖЕ на хектар. До третата година от поемането на агроекологичния ангажимент към заявлението за плащане трябва да приложите копие на скица с актуализиран начин на трайно ползване на земята, издадена от общинската служба по земеделие по местонахождение на имотите, съответно от Службата по геодезия, картография и кадастър. В противен случай плащането ви може да бъде отказано или поетапно намалено.

ТРАДИЦИОННО ЖИВОТНОВЪДСТВО

I. НАПРАВЛЕНИЕ „ОПАЗВАНЕ НА ЗАСТРАШЕНИ ОТ ИЗЧЕЗВАНЕ МЕСТНИ ПОРОДИ”

По това направление можете да получите субсидии за отглеждането на 27-те вида животни, изброени в приложение № 7 на Наредба 11. Тяхната порода се установява със зоотехнически сертификат; сертификат за произход за говеда, биволи, овце, кози и свине или паспорт за коне. Подробностите за издаването на тези документи ще намерите в частта „Необходими документи” по-долу.

Базови изисквания

Базови изисквания съгласно Условиата за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние:

Национален стандарт 4.1: Ако ползвате постоянно затревени площи (пасища и ливади), сте длъжни да поддържате минимална гъстота от 0,15 животински единици на хектар (ЖЕ/ха), или да извършвате минимум 1 коситба за съответната година – до 15 юли за равнинните райони и до 15 август за планинските райони, включени в обхвата на необлагодетелстваните планински райони.

Изключение: стандартът не важи за Източнобалканската свиня.

Законоустановени изисквания за управление (Крътосано спазване):

Закон за ветеринарномедицинската дейност

Животните подлежат на идентификация, а животновъдните обекти – на регистрация в БАБХ. На едрите преживни и еднокопитните животни след идентификацията се издава ветеринарномедицински паспорт.

Собствениците на селскостопански животни:

- Уведомяват ветеринарния лекар, който обслужва животновъдния обект, за настъпили промени в броя на животните, както следва:
 - а) в срок до три дни - за новопостъпилите и напусналите обекта животни;
 - б) в срок до 7 дни - за новородени свине, едри преживни, дребни преживни и еднокопитни животни;
- В тридневен срок представят на ветеринарния лекар, който обслужва животновъдния обект, ветеринарномедицинско свидетелство за придобитите животни, а за едрите преживни и еднокопитни животни – и ветеринарномедицински паспорт;
- Предоставят животните си за идентификация, ваксинация и диагностични изследвания;
- Съхраняват дневник, в който ветеринарният лекар, обслужващ обекта, записва проведените лечебно-профилактични мероприятия. Дневникът се съхранява за срок 5 години от прекратяването на дейността на обекта, включително когато животното е заклано в този срок;
- Съхраняват регистър, в който ветеринарният лекар вписва:
 - а) идентификационните номера на животните;
 - б) умрелите, закланите и продадените животни;
 - в) новопостъпилите животни;
 - г) регистрационния номер на животновъдния обект, от който са придобити или в който са продадени животните.
- Удостоверяват с подписа си в дневника, че са запознати с текущите срокове на ветеринарномедицинските продукти (ВМП) или на медикаментозните фуражи, с които са третирани животните им;
- Представят, при поискване от ветеринарния лекар, ветеринарномедицинските паспорти, регистъра на животновъдния обект и дневника;
- Уведомяват незабавно ветеринарния лекар, който обслужва животновъдния обект, за промени в здравословното състояние на животните, за извършено неотложно клане и за умрели животни;
- Осигуряват достъп до животновъдния обект и животните на ветеринарния лекар, който ги обслужва;
- Изграждат и поддържат животновъдния обект в съответствие с ветеринарномедицинските изисквания;

- Спазват изискванията за придвижване и транспортиране на животни;
- Спазват изискванията за защита и хуманно отношение към животните;
- Изпълняват предписанията на ветеринарните лекари, свързани с прилагане на мерките за профилактика, ограничаване и ликвидиране на болестите по животните;
- Водят и съхраняват регистър на работниците в обекта.

Други приложими изисквания от националното законодателство:

Правила за добра земеделска практика за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници (вижте бележка 6).

Изисквания за управление

- Да спазвате развъдната програма за съответната подпомагана порода. **В противен случай субсидията се намалява с 2%.**
- Да поддържате актуален регистър за животновъдния си обект. Регистърът се води по образец, утвърден от Националната ветеринарномедицинска служба. Той може да бъде хартиен или електронен и трябва да се съхранява поне 3 години. **В противен случай субсидията се намалява с 2%.**
- Да представяте писмено разрешение (становище) от съответната развъдна асоциация или от Изпълнителната агенция по селекция и репродукция в животновъдството (ИАСРЖ) за клане или продажба на всяко животно, подпомагано по реда на тази наредба. **В противен случай субсидията се намалява с 1%.**
- При смърт от болест за всяко животно, подпомагано по мярката, трябва да представяте документ от официален ветеринарен лекар (аутопсионен документ). **В противен случай субсидията се намалява с 1%.**
- Да спазвате изискванията за хуманно отношение към животните съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност. **В противен случай субсидията се намалява с 1%.**
- Забранено е свободното пасищно отглеждане на свинете извън регламентираните за тази цел места (Съгласно Наредба № 6 от 2007 за условията и реда за пасищно отглеждане на свине от източнобалканската порода и нейните кръстоски). **Ако не спазите изискването, субсидията се намалява с 2%.**

- Да ползвате постоянно затревени площи, като поддържате гъстота на животинските единици до 2 ЖЕ/ха. **В противен случай субсидията се намалява с 2%.**

Максимално общо намаление по направлението – 5%.

Необходими документи

Най-късно при подаването на заявление за плащане за трета година трябва да докажете, че сте преминали обучение или имате опит в извършваните дейности. Подробностите са описани в точката „Изисквания към всички одобрени кандидати“.

Зоотехнически сертификат, сертификат за произход за говеда, биволи, овце, кози и свине или паспорт за коне. За удостоверяването на еднокопитни животни имате нужда от идентификационен документ (паспорт), издаден съгласно Закона за животновъдството. Сертификатите се издават от ИАСРЖ или развъдна асоциация, която до 28 февруари на текущата година е получила разрешение за извършване на развъдна дейност от министъра на земеделието и храните. Ако увеличите броя на животните, гореописаните документи се представят само за увеличени брой животни. Документите се прилагат към заявлението за подпомагане, а ако е увеличите броя на животните – към заявлението за плащане за съответната година.

Разрешение за пасищно отглеждане на източнобалканската свиня, издадено от кмета на съответната община (за земите извън горския фонд), а за земите от горския фонд – от държавното горско стопанство. То трябва да бъде представено заедно със заявлението за подпомагане или плащане.

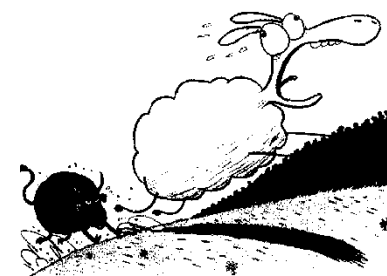
Ако изгубите животни поради клане, продажба, смърт или кражба, до 30 ноември трябва да представите в ДФЗ копие от документ, който удостоверява причината за загубата. Ако събитието се е случило след 30 ноември подавате документа заедно със заявлението на следващата година. Ако пропуснете да уведомите фонда за настъпилата промяна в броя на животните, няма да получите субсидии за съответната година. Независимо от причината за намаляване на животните, ако повторно кандидатствате с намален брой животни, ДФЗ прекратява агроекологичния ангажимент по това направление и сте длъжни да възстановите получените до момента субсидии. Необходимите документи са следните:

- а) становище за негодността на животното за използване за развъдна дейност от съответната развъдна организация или ИАСРЖ с препоръка за реализиране на животното за месо или за продажба на друга животновъдна ферма;
- б) при смърт от болест – документ от официален ветеринарен лекар (аутопсионен документ);
- в) при смърт вследствие нападение от хищници - документ, издаден от Държавно горско стопанство или от директора на дирекция национален парк, в зависимост от това кой стопанисва територията, на която се е случило нападението;
- г) при кражба - протокол от съответното подразделение на Министерството на вътрешните работи.

Ако отглеждате застрашени от изчезване местни породи в горите и земите на горския фонд, към заявлението си за подпомагане трябва да приложите копие от разрешително за странични ползвания. В противен случай не получавате подпомагане за съответната година на подаване на заявлението. Разрешителното се издава срещу заплащането на такса от съответното държавно горско или ловно стопанство по образец, утвърден със заповед на изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

II. НАПРАВЛЕНИЕ „ТРАДИЦИОННИ ПРАКТИКИ ЗА СЕЗОННА ПАША“

Базови изисквания

Базови изисквания съгласно Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние:

Национален стандарт 4.1: Ако ползвате постоянно затревени площи (пасища и ливади), сте длъжни да поддържате минимална гъстота от 0,15 животински единици на хектар (ЖЕ/ха) или да извършвате минимум 1 коситба за съответната година – до 15 юли за равнинните райони и до 15 август за планинските райони, включени в обхвата на необлагодетелстваните планински райони.

Законоустановени изисквания за управление (Кръстосано спазване):

Закон за защитените територии

В националните паркове не е позволено:

- строителство, освен на туристически заслони и хижи, водохващания за питейни нужди, пречиствателни съоръжения, сгради и съоръжения за нуждите на управлението на парка и обслужването на посетителите, подземни комуникации, ремонт на съществуващите сгради, пътища, спортни и други съоръжения;
- производствени дейности, с изключение на поддържащи и възстановителни дейности в горите, земите и водните площи;
- извеждане на голи сечи;
- използване на изкуствени торове и други химически средства;
- внасяне на неприсъщи за района растителни и животински видове;
- паша на кози, както и пашата в горите извън ливадите и пасищата;
- събиране на билки, диворастящи плодове и други растения и животни на определени места;
- събиране на вкаменелости и минерали, увреждане на скални образувания;
- нарушаване на естественото състояние на водни площи, водни течения, техните брегове и прилежащи територии;
- дивечоразвълна дейност и ловуване, освен при регулиране на числеността на животинските видове;
- спортен риболов и риборазвъждане на определени места;
- замърсяване на водите и терените с битови, промишлени и други отпадъци;
- бивакуване и палене на огън извън определените места;
- намеса в биологичното разнообразие;

- събиране на редки, ендемитни, реликтни и защитени видове, освен за научни цели;
- други дейности, определени със заповедта за обявяване на защитената територия и плана за управление.

Всички изисквания по Закона за ветеринарномедицинската дейност, описани по-горе за направлението „Опазване на застрашени от изчезване местни породи“.

Изисквания за управление

Ако изберете да прилагате направлението, поемате ангажимент да изкарвате на паша поне 50 овце или 10 говеда, или 10 коня, или при комбиниране на поне два вида от тях – поне 10 ЖЕ. Каква да бъде гъстотата на животните на хектар определя съответният парк.

Плащанията, които ще получавате, се определят от броя хектари, върху които поддържате нужната гъстота от животни. Счита се, че една животинска единица е необходима за поддържането на 1 хектар чрез паша. Ако броят животински единици е по-малък от хектарите, ще получите субсидии на базата на броя животински единици.

За да получите одобрение за пашуване с каракачански кучета, трябва да имате сертификата за техния произход и удостоверение, че кучетата са работни.

Останалите изисквания са следните:

- Броят на кучетата да е пропорционален на общия брой овце или говеда, които трябва да бъдат охранявани. Счита се, че две каракачански кучета могат да охраняват стадо от 100 овце или 30 говеда. За всички допълнителни до 100 овце или до 30 говеда ви трябва по още едно куче. **Ако не сте осигурили необходимия брой кучета, субсидията се намалява с 2%.**
- Да водите запис за загубите на животни и датите на извеждане и прибиране на животните от пасищата. **В противен случай субсидията се намалява с 1%.**
- Да пасете животните на определените планински пасища най-малко 3 месеца от годината, в периода май - октомври. **В противен случай субсидията се намалява с 2%.**
- Да представяте при проверка на място ветеринарномедицинско свидетелство за придвижване на животните ЗХОЖ-09. **В противен случай субсидията се намалява с 1%.**

Максималното намаление по направлението е 5%.

Необходими документи

Най-късно при подаването на заявление за плащане за трета година трябва да докажете, че сте преминали обучение или имате опит в извършваните дейности. Подробностите са описани в точката „Изисквания към всички одобрени кандидати“.

Годишно разрешително за паша на територията на парковете, което се издава от самите паркове. Разрешителното се прилага към заявлението (за подпомагане или плащане) всяка година през петгодишния период на подпомагане. В противен случай плащанията ви за съответната година могат да бъдат намалени поетапно или отказани.

При пашуване с каракачански кучета всяка година трябва да подавате сертификат за произхода им, както и удостоверение, че кучетата са работни. Те се издават от развъдна организация, получила разрешение за дейност от МЗХ.

Дневник, в който да описвате евентуалните загуби на животните, както и датите, в които ги извеждате и прибирате от пасищата. При проверка на място трябва да представите ветеринарномедицинско свидетелство за придвижването на животните.

СТЪПКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ, ДОКУМЕНТИ, СРОКОВЕ

Подробни инструкции за попълването на Приложението за кандидатстване за агроекологични плащания ще намерите на www.prgs.bg в раздел „Мерки“ > „Мярка 214“. Освен това можете да ползвате услугите на служителите в Националната служба за съвети в земеделието и Областните служби за съвети в земеделието, които безплатно попълват тези заявления за подпомагане.

За всички направления

- 1) Подаване на „Приложение за кандидатстване за Агроекологични плащания“ в сроковете, посочени в Таблица 1. Документът е част от общото заявление за регистрация и се подава в Общинските служби „Земеделие“ към МЗХ.
- 2) Ежегодно подаване на заявления за плащане в сроковете, посочени в Таблица 1.

През първата година на кандидатстване заявлението за подпомагане по мярка 214 се счита и за заявление за плащане. През втората, третата, четвъртата и петата години се подават само заявления за плащане за вече поетите агроекологични задължения.

Само при одобрение, ще получите уведомително писмо от ДФ „Земеделие“ за регистриране за участие по мярката. С него поемате петгодишен агроекологичен ангажимент.

Таблица 1: Срокове за подаване и редактиране на заявления

1) За всички направления без ВПС 4 и ПВ 1 (виж по-долу)

Срокове за кандидатстване:	Срокове за редакция на заявленията:
<ul style="list-style-type: none"> • 1 март – 15 май: без санкции • 15 май – 9 юни: със санкции в размер на 1% от субсидиите за всеки работен ден закъснение (освен при форсмажорни обстоятелства) 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 март – 31 май: Можете да промените заявленията и приложените документи, включително да добавяте схеми и мерки, както и парцели и животни по схемите и мерките. • 31 май – 9 юни: със санкции в размер на 1% от субсидиите за всеки работен ден закъснение

2) За направления ВПС 4 „Поддържане на местообитанията на защитени видове в обработваеми земи, разположени в орнитологично важни места и ПВ 1 „Въвеждане на сеитбообращение за опазване на почвите и водите

Срокове за подаване и редактиране на заявленията за първа година:	Срокове за подаване на заявление за плащане след първата година от агроекологичния ангажимент:
• 1 март – 30 март (Ако подадете документи след този срок няма да бъдете одобрени за участие по мярката)	• 1 март – 15 май: без санкции • 15 май – 9 юни: със санкции в размер на 1% от субсидиите за всеки работен ден закъснение (освен при форсмажорни обстоятелства)

Забележка: Ако 15 май е неработен ден, крайният срок за подаване на заявления без санкции изтича на следващия работен ден. Срокът за подаване на заявления със санкции изтича 25 дни след изтичане на срока без санкции.

Заявлението за подпомагане по мярка 214 може да бъде добавено впоследствие към общото заявление за плащане на площ в упоменатите срокове.

УСЛОВИЯ ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАЯВЛЕНИЯТА ЗА ПОДПОМАГАНЕ

- (1) Трябва да използвате най-малко 5 дка площ, а минималният размер на парцел трябва да е 1 дка. Възможни са изключения, които са описани в главата „Какъв е минималният размер на земята и броят на животните, с които мога да кандидатствам?“
- (2) По направление „Опазване на застрашени от изчезване местни породи“ ДФЗ одобрява животни, които са получили зоотехнически сертификат или сертификат за произход, а за еднокопитните - идентификационен документ (паспорт).
- (3) По направленията „Биологично пчеларство“ и „Опазване на застрашени от изчезване местни породи“ ДФЗ одобрява за подпомагане собствениците на пчелини и животни.
- (4) По направлението „Биологично растениевъдство“ ДФЗ одобрява за участие целия блок на земеделското стопанство, ако кандидатът има сключен договор за контрол на биологичното производство с контролиращо лице и всички парцели в блока на земеделското стопанство са заявени с дейност “Биологично растениевъдство”.
- (5) Ако нямате сключен индивидуален договор с контролиращо лице, ще получите одобрение по подмярка “Биологично земеделие”, ако към заявленията си за подпомагане или плащане приложите:
 - а) договор с трето лице, което е сключило договор с контролиращо лице, като договарът трябва да е заверен от контролиращото лице; и
 - б) договор между третото лице и контролиращото лице.

ЧЕСТО ДОПУСКАНИ ГРЕШКИ

I. ВСИЧКИ ПОДМЕРКИ И НАПРАВЛЕНИЯ

1) Променени са географските граници на площите по време на петгодишния период на подпомагане

Площите, които обработвате или поддържате трябва да бъдат едни и същи всяка година. Когато има разминаване за повече от 10% от земите се налага възстановяване на получената до момента помощ по направлението. Изключение от правилото е направлението „Традиционни практики за сезонна паша” (пасторализъм). По направление „пасторализъм” няма изискване за географско припокриване, тъй като по него се изплащат субсидии за устойчиво управление на пасища в национални паркове, които са защитени от неприродосъобразна човешка дейност.

Съветваме ви да копирате площите, които сте декларирали за предходната година в ИСАК, когато подавате заявление за плащане. Така ще сте сигурни, че декларирате едни и същи земи. Често изчисленията на самите фермери за това дали промяната в границите на одобрените площи е в рамките на позволените 10 % се оказват неточни и се налага да се връщат получените субсидии.

2) Не е предоставен в срок документ, който доказва наличието на опит в извършваните дейности

Най-късно при подаването на заявление за плащане за третата година от поетото задължение трябва да представите документ за преминато агроекологично обучение или опит в извършваните дейности. В противен случай трябва да върнете получените до момента субсидии. За доказване на обучение можете да представите в областните дирекции на ДФЗ диплома за издържан изпит по агроекология или удостоверение за преминат курс, обучение или информационни занятия, издадено от обучаваща институция. Наличието на опит можете да докажете и с уведомително писмо за извършени плащания по Мярка 1.3 „Развитие на селскостопански дейности, целящи опазването на околната среда” по програма САПАРД. Ако прилагате направлението „Биологично растениевъдство” и „Биологично пчеларство” можете да докажете опит и със сертификат или писмено доказателство за съответствие на произведените растителни или пчелни продукти с правилата за **биологично** производство. Сертификатът трябва да бъде издаден от контролиращо лице, одобрено от министъра на земеделието и храните.

3) В заявлението за подпомагане или плащане е отбелязан грешен агроекологичен код за заявените парцели, пчелни семейства или животни

II. БИОЛОГИЧНО РАСТЕНИЕВЪДСТВО

1) Не всички култури в един блок на земеделско стопанство (БЗС) са декларирани за отглеждане по биологичен път

Ако обработвате повече от един парцел (една култура) в рамките на един БЗС, всички парцели трябва да са заявени за отглеждане по биологичен път. Това е едно от задължителните условия за участие в мярката. В противен случай не получавате одобрение за целия блок на земеделското стопанство.

2) Не е изпратено уведомление в 10-дневен срок за смяна на отглежданата по биологичен начин култура или промяна в периода на преход на даден парцел

Трябва писмено да информирате ДФЗ, когато промените подпомаганата култура, както и когато удължите периода на преход на даден парцел (или го върнете в период на преход). Срокът за това е 10 работни дни след промяната. Към уведомлението трябва да приложите нов план за сеитбооборот или документ, който потвърждава нуждата за удължаване на периода на преход. Приложенията трябва да са заверени от контролиращото лице.

3) Фермерите, които кандидатстват за първи път по направление „Биологично растениевъдство” и „Биологично пчеларство” нямат договор с контролиращо лице, сключен преди 31 декември на годината преди кандидатстването.

Ако планирате да кандидатствате по направлението „Биологично растениевъдство” и „Биологично пчеларство”, трябва до 31 декември на годината преди подаването на заявка за подпомагане да сключите договор с контролиращо лице, удостоверяващо отглеждането на културите или пчелните семейства по биологичен път. В противен случай не получавате одобрение за подпомагане. По време на петгодишния период на подпомагане (до 30 септември на петата година) трябва поне веднъж да получите от контролиращото лице сертификат или писмено доказателство за съответствие на продуктите с правилата на биологичното производство.

III. БИОЛОГИЧНО ПЧЕЛАРСТВО

1) Не са актуализирани данните за броя пчелини в стопанството в регистрите на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ)

Съветваме ви да посетите регионалната служба на БАБХ, преди да подадете заявление за подпомагане, за да актуализирате данните за броя на пчелините и пчелните си семейства в регистрите на агенцията. Така ще избегнете евентуални несъответствия при бъдещи проверки. Когато броят на пчелните семейства, записани в регистъра на БАБХ, е по-голям от заявления и за разликата не е представен договор или анекс с контролиращо лице или в договора не е посочен броят на пчелните семейства, не получавате субсидии по направлението.

2) Броят на пчелните семейства е намален под 20

Трябва да отглеждате поне 20 пчелни семейства през целия петгодишния период на подпомагане. Ако намалите броя на пчелните семейства под минимума (20 пчелни семейства), пропускате плащане за съответната година. Ако намалите броя пчелни семейства, с които сте поели ангажимент, но не под 20, ДФЗ изплаща помощ само за наличния брой семейства.

3) Фермерите, които кандидатстват за първи път по направление „Биологично пчеларство”, нямат договор с контролиращо лице, сключен преди 31 декември на годината преди кандидатстването

Ако планирате да кандидатствате по направление „Биологично пчеларство”, трябва до 31 декември на годината преди подаването на заявка за подпомагане, да сключите договор с контролиращо лице, удостоверяващ отглеждането на културите или пчелните семейства по биологичен път. Трябва да приложите копие от договора към заявлението за подпомагане през първата година, за да получите одобрение по мярката. В противен случай не получавате одобрение за подпомагане. По време на петгодишния период на подпомагане (до 30 септември на петата година) трябва също така поне веднъж да получите от контролиращото лице сертификат или писмено доказателство за съответствие на продуктите с правилата на биологичното производство.

IV. ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И ПОДДЪРЖАНЕ НА ЗАТРЕВЕНИ ПЛОЩИ С ВИСОКА ПРИРОДНА СТОЙНОСТ (ВПС)

Животните, използвани за паша, не са декларирани в ИСАК като обвързани с производството

Ако поддържате затревени площи с висока природна стойност чрез паша, трябва да декларирате животните си като обвързани с производството в ИСАК. Когато животните не фигурират в ИСАК, площите, с които кандидатствате, не подлежат на подпомагане за съответната година. Регистрацията в ИСАК е част от общите изисквания за всички кандидати за агроекологични плащания. Тя се извършва от служители в областните дирекции по време на кандидатстването за подпомагане. Регистрирането на животните по ушни марки в Българската агенция по безопасност на храните не е достатъчно за получаването на субсидии.

V) ТРАДИЦИОННО ЖИВОТНОВЪДСТВО

1) Намален е броят на животните, декларирани по направлението „Опазване на застрашени от изчезване местни породи”

Ако изгубите част от одобрените животни поради клане, продажба, смърт или кражба, трябва да представите на ДФЗ копие на документи, които удостоверяват причината за загубата. Срокът за това е 30 ноември. Ако загубата е настъпила след 30 ноември, копие може да бъде представено заедно със заявлението за следващата година. Ако пропуснете да подадете тези документи и не възстановите броя на животните, с които сте били одобрени по това направление, не получавате субсидии за съответната година. Броят на животните трябва да бъде възстановен на следващата година. В противен случай трябва да възстановите получените до момента субсидии по направлението.

2) Не са актуализирани данните за броя животни в стопанството в регистрите на БАБХ

Съветваме ви да посетите регионалната служба на БАБХ, преди да подадете заявление за подпомагане, за да актуализирате информацията за броя животни, които отглеждате, в регистрите на агенцията. По този начин ще избегнете несъответствия при бъдещи проверки. Ако проверката на място установи несъответствия, се налагат санкции по Методиката за намаляване и отказване на агроекологичните плащания.

КЪДЕ ДА ЗАДАМ ВЪПРОСИТЕ СИ?

Ако имате въпроси за прилагането на мярка 214 „Агроекологични плащания”, можете да се свържете с:

Областните дирекции на ДФЗ

Техните контакти ще намерите на официалната страница на ДФ „Земеделие“ - www.dfz.bg, в менюто „Контакти” > „Областни дирекции”.

Централно управление на ДФЗ

- За електронна справка: aep@dfz.bg;
- Информация по телефон: 02/ 81 87 203.
- Приемни дни на ДФЗ: Всяка сряда можете да се срещнете с експерти, които отговарят за прилагането на мярка 214 „Агроекологични плащания”. Необходимо е преди това да запишете час на телефон 02/ 81 87 245, за да могат експертите предварително да се запознаят с въпросите ви.

Съветваме ви да изпращате писмени запитвания до централно управление на ДФЗ, ако вече сте бенефициент по мярка 214.

КЪДЕ ДА НАМЕРЯ НОРМАТИВНАТА БАЗА?

 ¹ Начинът на изчисление на **животинските единици (ЖЕ)** е описан в допълнителните разпоредби към Наредба № 11 от 06.04.2009 (виж бележка 3).

 ² Списъкът със **сертифициращи органи**, получили одобрение от министъра на земеделието и храните да осъществяват контрол за съответствие на биологичното производство, е публикуван на www.mzh.government.bg>Биологично земеделие>Информационни регистри;

 ³ **Наредба № 11** от 06.04.2009 за условията и реда за прилагане на мярка 214 „Агроекологични плащания” ще намерите на www.prsr.government.bg>Документи>Документи по Ос 2>Наредби, публикувани в Държавен вестник>Наредба № 11

 ⁴ **Методиката за намаляване и отказване на агроекологичните плащания** е поместена тук: www.prsr.government.bg>Документи>Документи по Ос 2>Обяви, покани и документи;

 ⁵ **Изискванията за кръстосано спазване** са публикувани на www.mzh.government.bg>Кръстосано съответствие;

 ⁶ **Правилата за добра земеделска практика** за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници се намират на адрес: www.mzh.government.bg>Правила за добра земеделска практика.

 ⁷ **Регламент на Комисията (ЕО) № 834/2007** е публикуван на следния адрес: www.mzh.government.bg > Биологично земеделие>Нормативна база;

 ⁸ **Наредба № 1 от 27.05.1998** за фитосанитарен контрол е публикувана на този адрес: www.mzh.government.bg>Нормативни актове>Наредби;

 ⁹ **Списък на земите с висока природна стойност** ще намерите тук: www.prsr.government.bg> Документи>Документи по мерки от ос 2>Обяви, покани и документи;

¹⁰ **Регламент на Комисията (ЕО) № 889/2008** е поместен на www.mzh.government.bg> Биологично земеделие>Нормативна база;

¹¹ **Наредба № 104** за контрола и предлагането на пазара на продукти за растителна защита ще намерите на този адрес: www.mzh.government.bg > Нормативни актове > Наредби;

¹² **Регламент на Комисията (ЕО) № 65/2011** е поместен на www.dfz.bg > Директни плащания на площ > Приложимо законодателство.